

การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัย สีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

The Undergraduate Students Participation in KU Bike Green Campus at Kasetsart University, Bangkok Campus

อารียา จำนงฤทธิ์ / Areeya Jamnongrit

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

E-mail: areeya_j@hotmail.com

ภริดา ชัยรัตน์ / Pirada Chairatana

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / Kasetsart University, Thailand

E-mail: fsocpdc@ku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ตัวอย่างที่ใช้ คือนิสิตคณะเกษตร และคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 347 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความคาดหวังเกี่ยวกับโครงการจักรยาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ความรู้เกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, มหาวิทยาลัยสีเขียว, โครงการจักรยาน

Abstract

The objective of this research were to 1) Study of participation are KU Bike Green Campus at Kasetsart University, Bangkok Campus, 2) Study the relation between knowledge and participation are KU Bike Green Campus at Kasetsart University, Bangkok Campus. And 3) Study the relation between expectation and participation are KU Bike Green Campus at Kasetsart University, Bangkok Campus. The sample consisted of 347 students of Faculty of Agriculture and Faculty of Education. The data were collected by questionnaires. The results are analyzed by a statistical software package. The statistical tools used for the analysis were Percentage, Mean, Statistical Deviation and Pearson product moment correlation coefficient.

The Level of statistical significance was set at 0.01. The results of this study found that level of the participation in KU Bike Green Campus Project was moderate. The hypotheses testing revealed that the expectation was positive related to the participation in KU Bike Green Campus Project at was statistical significance of 0.01. However, the knowledge was not relate to the participation in KU Bike Green Campus at Kasetsart University, Bangkok Campus.

Keywords: Participation, Green Campus, KU Bike

บทนำ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบัน ทั้งนี้สาเหตุหลัก เป็นผลอันเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการพื้นฐานและความต้องการความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้อย่างสะดวกสบายและง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการพัฒนากระบวนการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมเพื่อผลิตสินค้าทั้งที่เป็นสินค้าประเภททุน (Capital Goods) และสินค้าบริโภค (Consumer Goods) กระบวนการผลิตนี้เองที่ก่อให้เกิดของเสียซึ่งนำไปสู่ปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหามลพิษทางอากาศเป็นพิษ ปัญหาด้านเสียง และผลของการบริโภคก็ทำให้เกิดของเสียกระจายสู่สิ่งแวดล้อมในรูปของขยะมูลฝอย น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ เป็นต้น ซึ่งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาตินั้น ได้มีความเกี่ยวพันกันทั้งระดับประเทศไปจนถึงระดับโลก (พรนภัส โลบุญ, 2558) กรณีของไทย สุรวัลย์ เสถียรไทย (2554, 11-12) กล่าวถึงปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่ประเทศกำลังประสบกันอยู่ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรน้ำ ดิน และป่าไม้ที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ จากรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2552 ระบุว่า ประเทศไทยประสบปัญหาทรัพยากรน้ำ เช่น การขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและปัญหาน้ำท่วม จากการประมาณค่าความต้องการใช้น้ำทั้งประเทศ คาดการณ์ว่าจะขาดแคลนน้ำใช้ทั้งประเทศประมาณ 4,737 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยปัญหาหลักเกิดจากการทำลายป่าและการพัฒนากิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้แล้วยังพบว่าความหลากหลายทางชีวภาพลดลงและมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์มากขึ้น และในปี พ.ศ.2549 พบว่า พื้นที่ป่าไม้ลดลงจากปี พ.ศ.2548 เฉลี่ยร้อยละ 1.5 สำหรับการเกิดภาวะมลพิษ พบว่าคุณภาพอากาศในเมืองใหญ่มีปัญหาเรื่องฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ซึ่งเกินค่ามาตรฐาน ส่วนคุณภาพอากาศทั่วไปทั่วประเทศส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลง โดยสาเหตุหลักของมลพิษทางอากาศเกิดจากการจราจร และอุตสาหกรรมนั่นเอง

จากปัญหาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิดความพยายามของหน่วยงานรัฐในการวางนโยบายจัดการปัญหาสภาพแวดล้อมตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559 โดยหลักการสำคัญของแผนจัดการฯฉบับนี้ คือให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของส่วนต่างๆ การกำหนดมาตรการการสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ ทิศทางของแผนจัดการฯจะมีความสอดคล้องและต่อยอดกับทิศทางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ การสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงในมิติต่างๆ อย่างยั่งยืน (สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2555: 36) นอกจากการแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมจากหน่วยงานภาครัฐแล้ว ในภาคส่วนอื่นๆเองก็ได้เกิดกระแสความรับผิดชอบต่อสังคม และความตื่นตัวที่ต้องการสร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการอยู่ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างแพร่หลายไม่เพียงแต่ภาครัฐ ภาคธุรกิจเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสถาบันการศึกษาของไทยที่มุ่งให้สถาบันการศึกษาของตนเองเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green Campus) โดยเป็นการบูรณาการแนวทางอนุรักษ์ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการเรียนการสอน การวิจัยและทุกกิจกรรมในมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการทำงานในบรรยากาศที่มีความปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงานซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

(โกศล ดีศีลธรรม, 2554: 75) ซึ่งนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวนอกจากจะช่วยลดปัญหาสภาพแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่มหาวิทยาลัยนั้นๆ ได้ โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับสถาบันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2014 อยู่ในอันดับที่สูงสุด คือ "อันดับที่ 40 ของโลก" และอันดับหนึ่งในประเทศไทย จากผลสำรวจของ UI Green Metric World University Ranking 2014 ที่จัดทำโดย University of Indonesia (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2558) ทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย ได้มีการตื่นตัวในการวางแผนนโยบายและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว ไม่ว่าจะเป็น โครงการจักรยาน นโยบายคลองสวยน้ำใส และโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลกรีน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการจักรยาน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในอดีตจักรยานถือเป็นพาหนะที่ได้รับความนิยมจากนิสิตและบุคลากรจนกลายมาเป็นเอกลักษณ์ที่เคียงคู่มากับประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อย่างยาวนาน นอกจากนี้แล้วโครงการอื่นๆ รวมไปถึงโครงการจักรยานยังทำให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เคยได้รับการจัดอันดับเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวอันดับ 1 ของประเทศไทยในปี 2011 จากผลการสำรวจจากสถาบันเดียวกัน (ประชาสัมพันธ์ มก., 2554) แม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะไม่สามารถรักษารดับหนึ่งในการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวของประเทศไทยไว้ได้ แต่ทั้งนี้ภายในมหาวิทยาลัยยังคงมีการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสภาพแวดล้อมในหลายๆ โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการจักรยานที่ได้รับการสนับสนุนให้พลิกฟื้นกลับมาอีกครั้ง โดยเออวดี เปรมวัชรชัย และคณะ (2557:42-45) ได้กล่าวถึงการใช้จักรยานของนิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในอดีตไว้ว่า ปัจจุบันความนิยมใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เริ่มหายไป วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแปรสภาพเป็นเมือง นิสิตเพิ่มขึ้น รถยนต์หนาแน่นจนที่จอดรถขาดแคลน ระบบขนส่งภายในอย่างรถบริการของมหาวิทยาลัย หรือมอเตอร์ไซด์รับจ้าง จากภาพลักษณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับจักรยานในอดีตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถือเป็นสิ่งที่ดี อาจไม่ใช่เรื่องยากที่จะรื้อฟื้นบรรยากาศเก่าๆ และกลับมาเป็น Green University ได้อย่างยั่งยืน หากมีนโยบายและการวางแผนที่ดี นั่นก็เพื่อสร้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้กลับมาเป็นอาณาจักรแห่งจักรยานอีกครั้งหนึ่ง

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาในการศึกษาการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เพื่อเป็นการสอบถามความรู้ ความคาดหวัง และการมีส่วนร่วมของนิสิตต่อการดำเนินนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ผลจากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบาย คือ “บริหารงานในเชิงรุก ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พึ่งพาตนเองมากขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ” และก่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-2559 ที่เน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน รวมไปถึงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายนักวิชาการเพื่อให้เกิดผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และการพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

วิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ปีการศึกษา 2558 และในการกำหนดขนาดของตัวอย่าง (sample size) ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างคณะวิชาทางสายสังคมศาสตร์ และคณะวิชาสายวิทยาศาสตร์ มา 1 คณะ รวมเป็น 2 คณะ โดยวิธีจับฉลาก ได้คณะศึกษาศาสตร์ และคณะเกษตร ซึ่งมีนิสิต 2 คณะ รวมทั้งหมด 2,603 คน ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่างในนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และคณะเกษตร จำนวน 347 คน โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 347 คน

ตารางที่ 1 ตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

สายการศึกษา	ประชากร	ตัวอย่าง
1.สายวิทยาศาสตร์ คือ คณะเกษตร	1,538	205
2.สายสังคมศาสตร์ คือ คณะศึกษาศาสตร์	1,065	142
รวม	2,603	347

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling จำนวน 347 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

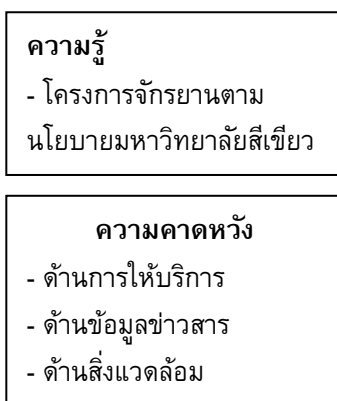
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ส่วนที่ 2 ความรู้ของนิสิตเกี่ยวกับโครงการจักรยาน ส่วนที่ 3 ความคาดหวังของนิสิตเกี่ยวกับโครงการจักรยาน และส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับโครงการจักรยาน และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ส่วนการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) การหาความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขเพื่อดำเนินการหาความเชื่อมั่น และ 2) การหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขไปทำการทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นกับตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มที่วิจัย คือนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 คน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2559 ซึ่งมีใช้เป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตรของ Kuder & Richardson (KR20) สำหรับกรณีที่มีเพียง 2 คำตอบ คือความรู้เกี่ยวกับโครงการจักรยานได้ค่า $KR20 = .8632$ และใช้วิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้สูตรของ Pearson Product Moment Correlation Coefficient และหาความเชื่อมั่นรวม ด้วยวิธีการของ Cronbach's Alpha สำหรับกรณีที่มีคำตอบตั้งแต่ 2 คำตอบขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นเป็นรายด้าน สำหรับความคาดหวังเกี่ยวกับโครงการจักรยานได้ค่า $Alpha = .8860$ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการจักรยาน ได้ค่า $Alpha = .9740$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

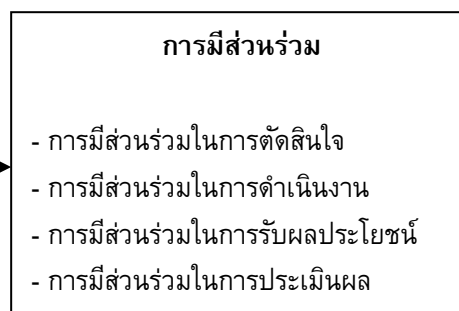
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. จำนวน ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล 2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกันเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความคาดหวัง กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ครั้งนี้ไว้ที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ(X)

ตัวแปรตาม (Y)

กรอบแนวคิดดังกล่าว ตัวแปรอิสระคือ ความรู้ และความคาดหวัง ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาของ นิพล กุลทล (2555) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มาปรับใช้ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความคาดหวังกับการมีส่วนร่วม ส่วนตัวแปรตาม พัฒนามาจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1981) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่าง

ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 โดยส่วนใหญ่อายุ 19 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 เรียนคณะเกษตร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 และเรียนคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 คน ส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 พักอาศัยที่หอพัก/คอนโด/อพาร์ทเมนท์ภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือพักอาศัยที่บ้านจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และตัวอย่างส่วนใหญ่เคยใช้บริการยืมคืนจักรยานจำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8

ตารางที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโครงการจรรยาบรรณตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว

ความรู้เกี่ยวกับโครงการจรรยาบรรณตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว	จำนวนและร้อยละ		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความรู้
	ถูก	ผิด			
1. ผู้ที่ยืมใช้จักรยานต้องใช้ในมหาวิทยาลัยเท่านั้น และต้องคืนจักรยานตามเวลาที่กำหนด พร้อมคืนในสภาพที่สมบูรณ์ (มากที่สุด)	328 (94.5)	19 (5.5)	0.95	0.23	มาก
2. มหาวิทยาลัยสีเขียว หมายถึง มหาวิทยาลัยที่มีการบูรณาการด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อมเข้าไปในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (รองลงมา)	326 (93.9)	21 (6.1)	0.94	0.24	มาก
3. การปฏิบัติตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวเป็นหน้าที่ของอาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย (น้อยที่สุด)	110 (31.7)	237 (68.3)	0.32	0.47	น้อย

ตารางที่ 3 ความคาดหวังเกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว

ความคาดหวังเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. ด้านสิ่งแวดล้อม (มากที่สุด)	3.88	0.64	มาก
2. ด้านข้อมูลข่าวสาร (รองลงมา)	3.84	0.63	มาก
3. ด้านการให้บริการ (น้อยที่สุด)	3.67	0.76	มาก

ตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว

การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (มากที่สุด)	3.40	0.81	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (รองลงมา)	3.13	1.08	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (น้อยที่สุด)	2.96	1.06	ปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน พบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

สมมติฐานที่ 2 ความคาดหวังด้านการให้บริการ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน พบว่า ความคาดหวังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อสมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน		ค่า นัยสำคัญ ทางสถิติ
	เป็นไป	ไม่เป็นไป	
1. ความรู้เกี่ยวกับโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน		✓	.01
2.1 ความคาดหวังด้านการให้บริการมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน	✓		.01
2.2 ความคาดหวังด้านข้อมูลข่าวสารสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน	✓		.01

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อสมมติฐาน	ผลการทดสอบ		ค่า
	สมมติฐาน		นัยสำคัญทางสถิติ
	เป็นไป	ไม่เป็นไป	
2.3 ความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน	✓		.01

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ความรู้ของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวมตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโครงการจักรยานในระดับมาก ซึ่งนิพล กุลทล (2555) ที่ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในระหว่างทำการศึกษา หรือผ่านทางกิจกรรมต่างๆที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น รวมไปถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาวะโลกร้อน โดยความรู้ในเรื่องของมหาวิทยาลัยสีเขียว และการดำเนินโครงการจักรยานนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีความพยายามในการให้ความรู้แก่นิสิต บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย และประชาชนทั่วไป ซึ่งปัจจุบันพบว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนัก และให้ความสนใจในการช่วยลดสภาวะโลกร้อน ฟันฟุมมหาวิทยาลัยให้มีบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ และเป็นมิตรสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการร่วมมือร่วมใจ รวมไปถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆของคนในมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ตัวอย่างยังมีความรู้ในประเด็นการปฏิบัติตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวเป็นหน้าที่ของอาจารย์และบุคลากร แสดงให้เห็นถึงการขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของบทบาทและหน้าที่ของนิสิตต่อโครงการและกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น รวมไปถึงประเด็นกฎระเบียบในการยืมใช้จักรยาน ซึ่งตัวอย่างมีความรู้ว่าบุคคลภายนอกไม่สามารถยืมใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้แล้วการที่ตัวอย่างมีความรู้ในระดับน้อยอาจเกิดจากการที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจักรยานได้ครอบคลุม ทำให้ตัวอย่างไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล หรือขาดการติดตามโครงการจักรยาน รวมไปถึงการไม่ให้ความสำคัญ หรือไม่ให้ความสนใจต่อโครงการหรือกิจกรรมในส่วนของตัวเอง ทำให้ตัวอย่างมีความรู้และความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ความรู้ในประเด็นดังกล่าวจึงมีระดับน้อย

2. ความคาดหวังของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวมตัวอย่างมีความคาดหวังเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานในระดับมากในทุกด้าน โดยความคาดหวังที่ตัวอย่างมีความคาดหวังมากที่สุด นั่นคือ ความคาดหวังในด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มากที่สุดในเรื่องการเป็นตัวอย่างให้มหาวิทยาลัยอื่นๆหันมาริเริ่มโครงการจักรยาน อาจเป็นเพราะตัวอย่างให้ความสำคัญกับประโยชน์ของส่วนรวม เนื่องจากสภาวะโลกร้อนเป็นปัญหาระดับชาติ และระดับโลก ทำให้การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมเข้ามาแก้ไขปัญหาจากทุกฝ่าย นอกจากความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว ตัวอย่างยังมีความคาดหวังในเรื่องการให้ข้อมูลข่าวสาร และความคาดหวังด้านการให้บริการในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยความคาดหวังด้านข้อมูลข่าวสาร ตัวอย่างมีความคาดหวังในเรื่อง ควรเพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจักรยานให้มากขึ้น จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า

มหาวิทยาลัยยังขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจักรยาน ไม่ว่าจะเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่อาจไม่ครอบคลุมทั่วทั้งมหาวิทยาลัย หรือขาดความรวดเร็ว และความทันสมัยในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลซึ่งข้อมูลข่าวสารถือเป็นแหล่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาต่างๆ โดยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัยจะช่วยให้ผู้ที่รับสารเกิดความรู้ ความเข้าใจสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการกระทำสิ่งที่ต้องการได้ (การุณันท์ รัตนแสนวงษ์, 2549: 26-30) ส่วนความคาดหวังในด้านการให้บริการนั้น ตัวอย่างคาดหวังการให้บริการเกี่ยวกับเส้นทางจักรยาน จุดบริการยืมคืน และสภาพการใช้งานของจักรยานมากที่สุด โดยตัวอย่างส่วนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางจักรยานเพิ่มเติมว่า มักมีรถจักรยานยนต์ ขับสวนทาง และขับเข้ามาในเส้นทางจักรยานบ่อยครั้ง ทำให้ตัวอย่างเกิดความกังวลในเรื่องของอันตราย และอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น รวมไปถึงสภาพการใช้งานของจักรยาน ซึ่งจักรยานจำนวนหนึ่งที่นำมาให้บริการยืม-คืนจักรยาน อยู่ในสภาพเก่า ทรุดโทรม ไม่พร้อมใช้งาน จึงอยากให้มีการจัดการในการดูแลซ่อมแซมจักรยานให้สามารถใช้งานได้มากกว่านี้ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวมตัวอย่างมีส่วนร่วมในโครงการจักรยานระดับปานกลางในทุกด้าน หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ มีระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการ ส่วนการมีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ พบว่าตัวอย่างมีส่วนร่วมในด้านดังกล่าวน้อยที่สุด ทั้งนี้ จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของตัวอย่างในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น ตัวอย่างมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และเสนอแนวทางการดำเนินงานโครงการจักรยาน เป็นข้อที่น้อยที่สุดทั้ง 2 ด้าน แม้ว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะดำเนินงานโครงการจักรยานได้ดีเพียงใดแต่หากหน่วยงาน องค์การ สถาบันการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปราศจากการมีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ การวางแผน ความต้องการ จากนิสิต หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกิดความล่าช้า ไม่ตรงตามเป้าหมาย หรือความต้องการที่แท้จริง หรือทำให้โครงการดังกล่าวเกิดอุปสรรค และส่งผลกระทบต่อ นิสิต บุคลากร หรือประชาชนทั่วไปในอนาคตได้

4. ผลการทดสอบสมมติฐานสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.1 ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการจักรยาน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างที่มีความรู้มากหรือความรู้น้อยไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการฯ ทั้งนี้ เนื่องจากตัวอย่างมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน ประสบการณ์ หรือการสื่อสารกับคนอื่น ๆ ประกอบกับมหาวิทยาลัยมีนโยบายในการปลูกฝังให้นิสิต และบุคลากรในมหาวิทยาลัยดูแล รักษาสภาพแวดล้อม ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอน การประกาศตัวเป็นสถาบันการศึกษาที่มีมิตรกับสิ่งแวดล้อม การดำเนินโครงการนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว สร้างแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสีเขียว ซึ่งนิสิตและบุคลากรในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดย Roger (1978: 208-209 อ้างใน สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533: 122) ได้กล่าวถึงทฤษฎี KAP (Knowledge-Attitude-Practice) ซึ่งอธิบายไว้ว่า การที่บุคคลมีความรู้ หรือมีทัศนคติอย่างไร ก็จะมีการปฏิบัติไปตามนั้น แต่อาจจะไม่เกิดได้ในทุกกรณี กล่าวคือ หากเกิดความไม่สัมพันธ์กันของความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม จะเรียกว่าช่องว่างของความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม หรือ KAP-GAP" ดังนั้น การที่บุคคลมีความรู้มาก หรือความรู้น้อยไม่ได้มีความจำเป็นเสมอไปที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมอื่นๆตามมา

4.2 ความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ ดังนี้

4.2.1 ความคาดหวังด้านการให้บริการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดำเนินโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ายังมีมีความคาดหวังด้านการให้บริการเกี่ยวกับโครงการจักรยานมากเท่าไรจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้นไปด้วย ซึ่งความคาดหวังด้านการให้บริการและการได้รับบริการ

จากการเข้าร่วมโครงการจักรยาน ถือเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของนิสิต โดยความคาดหวังด้านการให้บริการที่ตัวอย่างมีความคาดหวังมาที่สุด คือ การเพิ่มจำนวนจุดให้บริการยืม-คืนจักรยานภายในมหาวิทยาลัย จากการศึกษาของไพศาล เทพวงศ์ศิริรัตน์, กฤษดา ประเสริฐสิทธิ์ และ ชาวพร ตักศิรี (2552) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่อง จากมูลเหตุการณืใช้จักรยานน้อยลงสู่การพัฒนาโครงข่ายเส้นทางจักรยาน:กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขนพบว่า ตัวอย่างกว่าร้อยละ 90 เห็นด้วยกับนโยบายเรื่องโครงการจักรยานของมหาวิทยาลัย ในเรื่องการสนับสนุนปรับปรุงโครงข่ายเส้นทางจักรยานใน และสาเหตุสำคัญที่ตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช้จักรยาน คือ กลัวอันตรายจากการใช้จักรยาน และการไม่มีจักรยาน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับความคาดหวังด้านการให้บริการโครงการจักรยานของตัวอย่างที่ทำการศึกษา ซึ่งหากมหาวิทยาลัยมีนโยบาย หรือมาตรการในการสนับสนุน วางแผน การดำเนินโครงการร่วมกับนิสิต และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยแล้ว อาจทำให้นิสิตมีส่วนร่วมในการเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินโครงการจักรยานมากขึ้น

4.2.2 ความคาดหวังด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงให้เห็นว่า ยังมีความคาดหวังด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจักรยานมากเท่าไรจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้นไปด้วยการสื่อสารถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการ โครงการ กิจกรรม หรือกิจการต่างๆสามารถดำเนินไปได้ และอาจบรรลุไปถึงจุดมุ่งหมายที่บุคคล หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันต่างๆได้ตั้งเป้าหมายไว้

4.2.3 ความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการจักรยานตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงให้เห็นว่า ยังมีความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับโครงการจักรยานมากเท่าไรจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้นไปด้วย โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้หันมาเริ่ม และสนับสนุนโครงการมหาวิทยาลัยสีเขียวโดยหนึ่งในนั้นคือการรณรงค์ให้นิสิต นักศึกษาหันมาใช้จักรยาน เพื่อเป็นการช่วยลดมลพิษในมหาวิทยาลัยเนื่องจากพฤติกรรมของนักศึกษาส่วนใหญ่มักนิยมการใช้จักรยานยนต์หรือรถโดยสารของมหาวิทยาลัยส่งผลให้เกิดการใช้พลังงานที่ค่อนข้างสูงหลายมหาวิทยาลัยจึงพยายามสร้างค่านิยมใหม่ให้กับนิสิต นักศึกษาและบุคลากรให้หันมาใส่ใจสุขภาพด้วยการใช้จักรยานและตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้แล้วการจัดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวเป็นประจำทุกปีอาจเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงกระตุ้นให้หลายมหาวิทยาลัยพยายามพัฒนาให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวนั่นเอง (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2558) สิ่งเหล่านี้จึงเป็นผลดีที่ทำให้มหาวิทยาลัยต่างๆเริ่มตื่นตัวเรื่องการรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และการที่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีพื้นฐานความสนใจ ความรู้ และความตระหนักต่อการสนับสนุนให้มีกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดสภาวะโลกร้อนแล้วมหาวิทยาลัยสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการรณรงค์ และการต่อยอดสิ่งเหล่านี้ไปสู่การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมกับการโครงการจักรยานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรเพิ่มรูปแบบการใช้สื่อให้หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย และทันสมัยมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้แอปพลิเคชันในโทรศัพท์เพื่อบอกข่าวสาร และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตโดยตรง หรือการจัดกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการและสนใจของนิสิต รวมไปถึงการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบต่างๆที่มีรายละเอียดการให้บริการยืม-คืนจักรยาน ข่าวสารใหม่ๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ และประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการมากที่สุด

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ควรเพิ่มจักรยานให้เพียงพอต่อจำนวนของนิสิต ซึ่งดูจากสถิติการยืมคืนจักรยาน รวมไปถึงถึงจำนวนนิสิตที่เข้าศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา นอกจากนี้แล้ว จักรยานที่ให้บริการควรมีการดูแล รักษาสภาพจักรยานให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ซ่อมแซมจักรยานที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรมให้ใช้งานได้ปกติ ส่วนด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการยืม-คืนจักรยาน ควรใส่ใจในการปฏิบัติหน้าที่ในทุกขั้นตอนของการให้บริการจักรยานของนิสิต และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ด้านเส้นทางจักรยาน และควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการจักรยานผ่านเว็บไซต์ ป้ายประชาสัมพันธ์ จอประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ และผ่านการจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ เป็นต้น การเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย รวมไปถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว

3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรให้ความสำคัญในการให้นิสิตได้เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในโครงการจักรยานเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับโครงการจักรยาน รูปแบบการจัดกิจกรรมที่ตรงต่อความต้องการของนิสิต ซึ่งยึดถือเอาความเหมาะสม เป็นประโยชน์ สามารถทำได้จริง และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นเป็นสำคัญ การมีส่วนร่วมของนิสิตอาจเริ่มจากการจัดให้มีกลุ่ม มีชมรมที่นิสิตสามารถรวมตัวกันได้ มีการเลือกผู้นำ หรือผู้แทนเพื่อเป็นกระบอกเสียงให้แก่นิสิตคนอื่นๆ หรือการจัดกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การจัดเวทีเสวนา เพื่อให้ความรู้ ข้อมูล เสนอปัญหา และข้อแก้ไข เพื่อให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสดงออกถึงศักยภาพของนิสิต ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมมหาวิทยาลัย นอกจากนี้แล้ว การเปิดรับฟังความคิดเห็นจากนิสิตคนอื่นๆผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น facebook twitter webboardของมหาวิทยาลัย หรือการจัดทำแบบประเมินแบบสอบถาม แบบสำรวจ และการสัมภาษณ์ ฯลฯ ยังถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นิสิตได้มีส่วนร่วมกับการ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษานิสิตคนอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความแม่นยำ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการเพิ่มเติมโครงการอื่นๆที่อยู่ในนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยด้วย เพื่อข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียวมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่นที่มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม หรือใช้วิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ นอกจากนี้แล้ว ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษา เพื่อให้มีระยะเวลาในการพูดคุยกับตัวอย่าง ทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. 2549. “ภาษาที่ใช้คือหัวใจของการสื่อสาร.” วารสารวิชาการ 9 (4): 26-30.
- โกศล ดีศีลธรรม. 2554. “กลยุทธ์สู่องค์กรสีเขียว (ตอนจบ).” *Industrial Technology Review* 17(221): 75.
- นิพล กุลทล. 2555. “การมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.” วารสารวิทยบริการ 21 (1): 176-200.
- ประชาสัมพันธ์ มก. 2554. ม. เกษตร ติดอันดับที่ 1 มหาวิทยาลัยไทย ด้าน **Green University**. สืบค้นจาก www.ku.ac.th/newdesign/hiligh_t_detail.php?highlightID=188.
- ประชาสัมพันธ์ มก. 2559. ม. เกษตร ชัยบัณัฒมหาวิทยาลัยสีเขียว **UIGreenMetric**อันดับ 3 ไทย อันดับ 54 โลก. สืบค้นจาก www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=selbannerh_th&time=20160208085540&page.
- พรนภัส โลบุญ. 2558. ปัญหาสิ่งแวดล้อม. สืบค้นจาก www.ku.ac.th/newdesign/hiligh_t_detail.php?highlightID=188.
- ไพศาล เทพวงศ์ศิริรัตน์, กฤษดา ประเสริฐสิทธิ์ และ ชวาพร ศักดิ์ศรี. 2552. มุลเหตุการใช้จักรยานน้อยลงสู่การพัฒนาโครงข่ายเส้นทางจักรยาน: กรณีศึกษามหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ บางเขน. สืบค้นจาก www.rdi.ku.ac.th/kasetresearch52/08-integration/paisan/integration_00.html.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2555. **แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2555-**

2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2558. **จำนวนนิสิตทั้งหมด ระดับปริญญาตรี ภาคต้น ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามชั้นปี.** สืบค้นจาก www.regweb.registrar.ku.ac.th/uploads/tinymce/statistics.

สุธาวัลย์ เสถียรไทย. 2554. **ภูมิปัญญาตะวันออก: ทางเลือกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. 2533. **การสื่อสารกับสังคม.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เออวดี เปรมะเจียร, อุทัยวรรณ กิจวิเชียร, สุธิดา มีสวัสดิ์, อรชร ศรีสวัสดิ์เล็ก, ทิพวรรณ เข้มนักกิจ และ วัชร นิลประพันธ์. 2557. **72 ปี เกษตรศาสตร์ พัฒนาแผ่นดินไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2558. **15 สถาบันไทยติดอันดับโลก “มหาวิทยาลัยสีเขียว” ประจำปี 2014.** สืบค้นจาก www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9580000011033.

Cohen, J. & Uphoff, N. 1981. **Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies.** New York: Cornell University Press.